

Redacția, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare nr. 22
Borșiori neînfrunzite nu se pri-
mesoc. Manuscrisurile nu se re-
tornază!
Biroul de Anunțuri:
Brașov, piața mare nr. 22.
Inserate mai primite în Viena
Budapesta, Bismarck și Vagler
(H. H. H.), Newrick, Schalk, Alois
Hornel, M. Duka, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Hasei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: O. L. Daube; în Ham-
burg: A. Stomer.
Prețul inserțiilor: o serie
garzonă pe o colină 6 cr.
și 80 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta” este în fiecare zi
Abonamente pentru Anul-III: r. 12;
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și strălătu:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumă în toate ofițele
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
In administrația, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dăru în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 6 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 92.

Brașov, Marți, Mercuri 25 Aprilie (7 Maiu)

1890.

Brașov, 24 Aprilie st. v.

D-lu canonic Luran ne tri-
mite o replică la critica ce am
făcut-o enunțului d-sale în
causa gimnasiunii din Beiuș.

În această replică, pe care o
publicăm mai jos, d-lu Luran
dăce între altele, că „glosele”, ce
le-a făcut „Gazeta” enunțului
d-sale, îl întăresc în convin-
gerea, că cestiunea delicată a gim-
nasiunii o-a tractat-o cu serio-
sitatea ce i-se cuvine însemnătăii ei.

Trei lucruri recunoșce d-lu
canonic: întâiu că cestiunea gim-
nasiunii din Beiuș este delicată,
al doilea că ea este de mare în-
semnătate și alu treilea, că prin
urmare trebuie să fiă tractată cu se-
riositate.

Ei bine, decă am putut fi
seduși un moment a crede, —
cetind prima enunțului d-lui
canonic publicată în nr. 78 alu
„Gazetei” din a. c., — că d-sa, deși
s-a pus pe un tărâm de totu
greșit și periculos, totuși
se ocupă de cestiunea amintită cu se-
riositatea cuvenită, replica d-sale
trebuie să ne convingă, că atitudi-
nea d-lui canonic este lipsită de
seriositatea, ce-o pretinde însemnă-
tatea cauzei.

Ce ne răspunde d-lu Luran?

Că nu ne pte răspunde, căci
limba i-ar fi legată de îndatorirea,
ce i-ar impune-o fatala „discre-
țiuie”. Și năcăjit, că din cauza
acesta „nu se pte apăra” în con-
tra „atacurilor nemeritate”, d-lu
Luran năpădesce asupra auto-
rului cunoscutului „Apel”, fiind
că a vorbit în acesta cestiune
însemnată și a pretinsu dela cle-
rulu și poporul diecesei să-și im-
plinască o sântă datoriă, d-er a fă-
cut-o, dăce d-sa, sub pseudonimul
„Sinodanul”, așa că „nu pte fi
timbrat s-er trasu la întrebare
pentru urmări”.

Așdără d-lui canonic nu-i este
de însemnătate cauzei, ci pe d-sa
flă dore inima și-i arde sufletulu,
că nu pte „trage la întrebare” pe
acela, care a cutezat a turbura
odihna și liniștea „discrețională” a
sântilor părinți, cari încunjură și
sfătuiesc pe Episcopulu și nu lasă
să p-erundă până la elu țipetele
de durere ale clerului și ale popo-
rului credinciosu din diecesa Ora-
diei-mari.

Se vede, că „seriositatea”, de
care ne vorbește acuma d-lu Lau-
ran, și-a schimbatu obiectulu cu
totulu și nu mai privesce cauza
gimnasiunii din Beiuș, ci cauza
despotismului clericalu, care, ca
pe vremile închisii spaniole,
ar vol să sugrume vocea clerului
și a poporului, uitându-și că trăim
în secululu alu XIX-lea și că „vox
ecclesiae, vox Dei”.

Și pentru ce tôte aceste?

Pentru a nu vătămă „discre-
țiuie”!

D-lu Luran, precum ne mă-
rturisește, trebuie să sufere „atacuri
nemeritate” fără a se puté apăra,
er autorulu pseudonimulu alu „Ape-
lului” trebuie să-și audă dela d-sa
cele mai grave imputări: „că și

improșcă săgețile înveninate în tôte
direcțiunile din tufa în care s'a
ascunsu, ca să nu-l v-eră nimeni”,
— și acesta numai și numai din
causă că nu s'ar puté vătămă „dis-
crețiuie”.

Ce dihaniă o mai fi și acesta
„discrețiuie”, de care ne vorbește
neconținut d-lu canonic Luran?

Înțelege ore d-lu canonic sub
„discrețiuie”, că acum întregu
clerulu și poporul diecesei ora-
dane a ajunsu a fi pusu la dis-
crețiuie guvernului ungurescu,
și trebuie să le lase tôte după vo-
inta lui, nefind-i iertat a-și re-
dăca vocea nici într-o cestiune de
așa mare însemnătate?

În casulu acesta rolulu celor
dela cârma diecesană s'ar mă-
gini la rolulu de gendarm ai gu-
vernului ungurescu și de unu ase-
menea rol pare a se îngrozii
și d-lu Luran, căci d-sa interpre-
tază „discrețiuie” astfel: Noi
cei dela consistoriulu din Oradea
mare scim ce scim, noi avem
secretele noastre și aceste nu vi-le
putem descoperi, fiți însă odih-
niți, căci nouă ne zace la inimă
adeveratul interesu alu cauzei și
devisa noastră este și va fi asigu-
rarea intereselor publice ale die-
cesei.

Förte bine, d-er cum rămâne
cu ordinațiunea despotică a d-lui
Csaky, cum rămâne cu maghia-
risarea gimnasiunii din Beiuș?

Faptulu acesta nu mai este se-
cretu, îl mărturisește însuși d-lu
canonic, și d-sa este prea înțe-
leptu, decatu ca să p-er admite,
că fără acestu gravu și amenin-
țatoru faptu s'ar fi putut „alarma”
diecesa „improșcându-se săgeți ve-
ninose” nu dintr'unu „Apel”, ci
fiă chiar și din d-er și sute de
Apeluri.

D-lu canonic recunoșce, că
cestiunea este „delicată.” D-sa ar
fi însă în cea mai mare r-erăcire,
când ar crede, ca ea este „deli-
cată” numai față cu cei de susu,
dela guvernulu ungurescu.

Din contră — și acesta trebuia
și trebuie să o aibă în vedere în-
ainte de tôte Prea Sântia Episco-
pulu cu întregu consistoriulu s-er
— cestiunea gimnasiunii din Be-
iuș, prin natura ei, prin marea
importanță, ce-o are pentru des-
voltarea biserice și a naționalității
române, devine însutit și înmiit
mai delicată față cu clerulu și
poporul român, care este ata-
catu în temeliile existenței sale.

Și tocmai fiindu lucrulu așa de
„delicatu” și „însemnatu” n'a avut
și nu are nici unu înțelesu pă-
strarea „discrețiuiei” din partea
acelora, cari înv-erescu la r-ota gu-
vernului diecesan, și cari datori
sunt să se opr-eră când v-eră că
s'au pus bețe în r-otă, ce pot și
sfărime înr-ega construcțiune, și să
cerceteze consciințiosu și sinceru
cum se se delătore pericululu.

De aceea nu imp-eră decă
„Apelulu” a fost scrisu de unu s-er
de mai multu indiviți, nu imp-eră
cine l'a scrisu, ci ceea ce cade în
cump-eră este constatarea pericu-

lului și a datoriei ce incumbă cle-
rului, poporului și guvernului die-
cesan față cu acestu pericolu.
Autorulu „Apelului” n'a voit să
preocupe opinia publică cu per-
sona sa, ci a voit să se-o câștige
pentru ideile sale și pseudonimulu
„Sinodanul” nu reprez-eră decatu
un principiu de comună ap-erare
față cu pericolulu comunu, prin-
cipiu sântu alu conservării și
ap-erării.

Înarmat cu acestu principiu
or și care fiu credinciosu alu bi-
serice și alu neamului s-er era în
drept să-și ridice vocea și cumcă
așa a fostu, o dovedește r-esune-
tulu puternicu, ce l'a întâmpinat
„Apelulu” în tôte părțile diecesei
oradane.

De-o „manevră de a i se face
chiar și silă guvernului diecesan”
n'a fostu nici pomenire în „Apel.”
D-er ore nu recunoșce d-lu Lau-
ran, că și clerulu și poporul die-
cesei trebuie să aibă unu cuv-er
când e vorba de interesele sale
de vi-er? Și decă d-sa admite, că
s'a făcutu presiune de susu asupra
guvernului diecesan în fav-eră
unei fapte, pe care și d-sa o tim-
brăză de „injustă”, de ce nu ad-
mite, că este förte naturalu ca să
i-se facă presiune și de josu din
partea clerului și a poporului când
e vorba de pielea și de oșele lui?

Dintr-o cestiune principiară d-lu
Luran ar vol să facă cu totadin-
sul o cestiune individuală. Acesta
se vede și din observarea sa, că
a așteptat „mai multă cruțare”.

Cine va cruța însă biserica, limba,
ritulu și disciplina ei de d-erăpă-
nare? Cine va cruța pe fi ei de
desnaționalizare?

De acesta se tractază ad-er, de
principii nu de indiviți, și d-lu Lau-
ran p-erăsindu t-eremulu prin-
cipiaru și evitându de a ne răspunde
la întrebările capitale ce i-le-am
pusu, dovedește numai, că nu tract-
tază lucrulu cu cuvenita serio-
sitate, or-er că urmărește tendințe
diametralu opuse principiiloru, ce
le profesază toți aceia, cari au
r-emasu credinciosu bisericei ro-
mâne și neamului românesc.

Protocolulu

conferinței tractulu de Barcău, ținut în Far-
nasiu la 20 Aprilie m. an. 1890, sub presiidiu
M. O. D. protopopu Mihailu Ciurdariu.

Obiectu: Afacerea gimnasiunii din Beiuș.

1) După-ce din conferința anterioară
ținută la 30 Martie a. c. s'a decisu a se
compune unu memorand, care ar fi de-
a se așterne Ilustrității Sale D-lui Episco-
pulu diecesan, — conferința cere de a
se ceti numitul memorand compus
prin cei 3 membri (Mihailu Ciurdariu,
Stefanu Cresineacu și Vasiliu Budescu)
alesi atunci spre scopulu acesta. Numi-
tul memorand cetindu-se în publicu,
se primesce, care în originalu este ur-
mătorulu:

Ilustrissime și Reverendissime D-le Episcope!
Părinte și Patrone Preagrațiose!

În d-erle triste de acum, când
în forța maghiarisării ne vedem
periclitat dulcea noastră limbă și
prin limbă și sânta noastră reli-
giune gr. cat. și scumpa noastră

naționalitate, ce este prigoni-
tă până în sanctuaru, ce cășuna at-
ta neliniște și amărăciune Români-
loru din tôte părțile, încatu acum
reclamă pentru remediu, — nici
noi nu putem de a nu ne ridica
vocea pentru ap-erarea acelu
scumpu tesauru alu nostru, de
care ad-er m-er ne vedem ap-er
despotați; pentru-că istoria arată
pretutindenea greșeli fatale ale
Ț-eriloru și pop-erelor, cari au
preferit unitatea politică unității
morale, și așa au îngreunat în-
aintarea pop-erelor pe d-er și sute
de ani.

Fiind-că unitatea morală aduce
tôte unirile, cari din unitate fac
o adev-erată societate, până din
contră unitatea politică nu are
decatu despotismulu; cu adev-er
a fostu d-er unu lucru mărețu în
lumea vechiă unitatea morală,
când totu universulu trăia în con-
cordiă și armoniă sub puterea
unui Augustu, însă despotismulu a
stricat această unitate morală,
pentru-că unitatea politică nu ne
face decatu prin despotismu și
pentru despotismu.

Acestă unitate politică luân-
du-o de basă, guvernulu actualu
alu Ungariei se nisuesce a se
viri, a se amesteca și în cele mai
interne și în cele mai sacre drep-
turi ale altor națiuni conlocuito-
re, sugrumându-le limba, ba și sim-
țemintele, pentru de a-și întări
rassa și așa predominarea peste tôte
națiunile conlocuito-er, totu pe căi
unilaterale pun-erdu legea (egala
indrituire) și așa cum este aceea
sanționată de Majestatea Sa, la
o parte; căci legea e adusă nu-
mai să bucine lumii liberalitatea
loru, er prin ordinațiuni minis-
teriale facu contrariulu; au fun-
datu societăți, teatre, școle de ma-
ghiarizare tot în detrimentul nostru,
er ce e mai durerosu, nouă nu ne
concedu nici să existăm, să fim
aceea ce suntem, uci-erdu-ne unicul
foclar alu sciințelor, uniculu gim-
nasiu, decretându dulcea noastră
limbă de sclava limbei maghiare
prin introducerea limbei maghiare
ca limbă de propunere în clasele
superio-er, deși, precum t-eră lumea
scie, gimnasiulu nostru s'a fun-
datu de nemuritorulu și de pi-
memoriă Samuilu Vulcanu, episco-
pulu Oradiei mari, la an. 1829,
la anul 1836 conformu dorinței fun-
datorului, s'a completat la 6 clase,
la an. 1853 s'a dechiarat de com-
pletu totu din bani românesci, și
nici decatu din ai statului. Sosind
absolutismulu, acela nu fu așa cu-
tezătoru, de-er-ce numai singur
limba germană s'a propus ger-
mănesce; sosind însă ăra maghia-
risării, ăta unde am ajunsu as-
tăd-er, ne ucidu limba, literatura și
naționalitatea, și ori-cine încercă
a răpi limba unu pop-er, comite
crimă și asasinu, căci îi răpesc
vi-er; d-er noi, Ilustrissime și Re-
verendissime Domnule Episcope,
punem um-er la um-er, vigi-
lăm, stăm la pândă, și mai în-
ainte de tôte venind de a V-er
prima ad-eră noastră recunoștință

și mulțămită fiască pentru fagiile ce ați binevoit a-le suporta în cauza gimnasiului atacat, — cutozăm de a Vă ruga să binevoiți pregratiosu a face și mai încolo pașii necesari pentru a scăpa acestu institutu unicu naționalu în Ungaria din ghiarile maghiarisării, basându-vă pe întregu clerulu și poporul diiecei noastre, cari în această privință toți suntemu uniți într'unu cugetu. Cu umilință vă rugăm să binevoiți ca în timpul binevenitū să conchiamați unu sinodū diicesanū, în care să se ia la desbatere ordinațiunea ministerială din cestiune și cauza gimnasiului declarându-se de cauză comună a tuturor Românilor, clerulu și poporul, toți să luăm parte în această luptă dreptă.

Eră în casulu de cumva guvernulu nu și-ar retrage ordinațiunea volnică emanată la 22 Iulie 1889, atunci să ne așternem plânsorile la Inaltulu Tronū, descoperindu-i volnicile și prigonirile, ce are de-a le suferi poporul românū în statulu constituțional alū Ungariei. Așa au făcutu și străbunii și antecesorii noștri și noi vrem să fim demni de ei.

După cari pe lângă sărutarea santei drepte, am datu această enunțațiune din conferința districtuală ținută în Farnașiu la 20 Aprilie n. 1890,

ai Ilustrității Vostre

cei mai umiliți fii în Cristosū:

Michailū Ciurdariu, protopopū; Ionū Ternovanu; Petru Popū; Petru Hadsiu; Stefanū Cresineacu; Vasiliu Budescu; Ioanū Székely; Antoniu C. Boni; Teodorū Peterū; Corneliu Gita; Ioanū Popū.

2) După cetirea și subscrierea memorandumului, la propunerea On. D. Vasiliu Budescu, toți onor. d-ni preoți districtuali se invoiesc și decidu ca totu insulū să se aboneze la „Gazeta Transilvaniei“, barem după puțință la numărul cu data de Duminecă. Decī notarulū conferinței este rugatū de a abona numita fōiă în 10 esemplare, eră d-lū protopopū este imputernicitū ca să incaseze dela fie-care prețul abonamentului pe 1/2 anū și să-l trimită la Redacțiune.

După cetirea protocolului ne aflându-se nici o observațiune în contra, acela se subscrie,

Vasiliu Budescu,
not. conferinței.

Replica d-lui Lauran.

D-lū canonicū Lauran ne adresează următoarea replică:

Oradea mare, 26 Apr. 1890.¹⁾

Preastimate D-le Redactor!

Nu cunosc nota diplomatică²⁾ atât de adencū penetrată și descosută prin glossele „Gazetei“, ca și chiar modesta mea enunțațiune din n-rulū 78 alū acestui prețuitū diarū, făcută în cauza Gimnasiului de Beiușū. Ceea ce pentru mine într'atata e măgulitorū, încātu impregiurarea acēsta mă întăresce în acea convingere, că cestiunea delicată a Gimnasiului o-am pertractatū cu seriozitatea ce i-se cuvine însemnătății ei.

Cu totū dreptulū am pututū conta însă la multă cruțare, pentru-că atacurile nemeritate ce mi-se facū nu le-aș putē respinge, decâtū numai cu vătēmarea „discrețiunii“. La ce însă omū cu caracterū nu s'ar putē demite.

E ușorū pentru auctorulū „pseudonimū“ alū „Apelului“ a-și improșca săgetele veninoșe în tōte direcțiunile, pentru-că din tufa în carea s'a ascunsū,

¹⁾ Acēstā scrisōre, primindu-o cu cinci zile mai târziu de cum este datată, nu am pututū publica până ađ — Red.

²⁾ De o „notă diplomatică“ în afacerea gimnasiului din Beiușū n'a fostū vorba în „Gazetă“. Dér a fostū vorba de „comunicatulū semi-oficiosū“ din „Nemzet“, la care se provōcă și d-lū Lauran în enunțațiunea sa din Nr. 78 alū „Gazetei“, pe care prin urmare trebuie să-l cunosced. — Red.

nime nu-lū vede. Inș eu, carele în viața mea n'am scrisū nimica, de ce s'imi fi fostū rușine: am avutū totdeuna atata tăriă sufletescă, ca cele ce le-am predatū în dominiulū publicității, să le garantezū și cu numele meu.

Nu e nimica mai *nelogicū*, decâtū a-se afirma, că unū individū, — fī acela chiar și pseudonimulū „Sinodanu“, — ascunsū sub masca anonimității, *s'ă aibă dreptulū a pretinde*, ca orī guvernulū diicesanū să-și descōpere lui *tōte secretele* în publicū, orī să-i urmeze lui orbișū întregū clerulū diicesanū într'o manevră pornită spre a i-se face chiar și silă în privința acēsta Guvernului diicesanū, pentru - că altcum elū (anonimulū) *și va timbra* pe toți aceia, cari nu vorū face *la vedere*, ce dēnsulū numai *in ascunsū* cutēză a și proiecta, fără ca elū însuși să potā fi prin cineva *timbratū*, s'eu trasū la întrebare pentru urmār.

Er la trivialitățile „Tribunei“, 'mi derōgā a și reflecta.

Dr. Augustinū Lauran.

DIN AFARĂ.

Bosnia și Herțegovina.

În zilele trecute am fostū amintitū, că este vorba de trimiterea unei deputațiuni de bosniaci și herțegovineni pe la tōte curțile europene, care să cēră evacuarea provinciilor ocupate de armatele austro-ungare și scōtarea lor de sub stăpânirea austro-ungară. Privitorū la acēsta „Gazeta de Colonia“ scrie următoarele: „Diarulū francez publică o telegramă din Belgradū, în urma căreia foilorū s'erbesc li-se scrie din Constantinopolū, că emigranții mohamedani din Bosnia și Herțegovina aveau de gândū să trimetā o deputațiune constatōre din cāpiva begi pe la tōte guvernele europene, cari au subscrisū tractatulū de Berlinū, și să le rōge, ca să declare de espiratū în Bosnia și Herțegovina mandatulū austriacū și să facā din acēste douē provincii unū statū independentū, ca Bulgaria, sub suzeranitatea Turciei. Nu se spūne însă nimic despre acea, că ore begii pus'au în cursū suma de bani, ce ar fi datōre s'o plătēscā provinciile acēstea Austriei, ca prețū alū ocupațiunei încă înainte de a cere să se deșerte Bosnia. Dér begii, încheiā ironicū numitulū diarū, nu vorū veni în Berlinū, s'eu și dēcā arū veni, nu vorū avea norocirea să vedā palatulū ministeriului de esterne decâtū numai pe din afară.“

Acēstā declarațiā a oficiosului berlinesū aruncā o viuă lumină asupra vederilor, de cari suntū conduși cei din Berlinū în acēstā afacere. Uneltirile acēstea nu potū să fī decâtū opera lui *Persiani*, trimisulū Rusiei în Belgradū, care deja este stăpânulū situației în Serbia, pe care a făcut'ō cea mai sincerā sprijinōre a planurilor rusesci în Orientū. Nu se scie sigurū, dēcā Mohamedanii se vorū lāsa a fi seduși de Persiani, dēr ne putemū aștepta la acea, ca acēstui să-i succedā a învrti mințile emigranților Sērbi, cari vorū pāși înainte Europei c'ō pretențiune de felulū ce n'i-o comunicā „Gazeta de Colonia.“

Reintōrcerea lui Boulanger în Francia.

Diarulū „La France“ anunță reintōrcerea lui Boulanger și Rochefort în Francia. Se dīce, că ei vorū cere să li-se reintōrcēscā procesulū. În zilele acēstea Boulanger să fi telegrafatū președintelui republicei Carnot, că elū ce-i dreptū are unele excepțiuni față cu sentința senatului, dēr pentru acea totuși doresce ca să se presente la o nouā pertractare a procesului s'eu.

O telegramă din Parisū sustine chiar și acea, că Boulanger ar fi sositū în Parisū la 4 Maiu n. îmbracatū în uniformă de generalū. Scirea acēsta însă are nevoiā de confirmare, deși diarulū boulangistū „Cocar“ o sustine în tōtā forma.

Evacuarea Egiptului.

„Agenția balcanică“ din Constantinopolū vestesce din isvorū sigurū, că

ministrulū-președinte Salisbury a declaratū înainte ambasadorului turcescū Rustem-pașa, că este gata a implini dorința Turciei, adecā de-a evacua Egiptulū, respective de-a încheia o nouā convențiā cu Turcia, în puterea căreia Anglia să aibā dreptū de-a interveni în Egiptū la casū de pericolū internū ori esternū, ce ar amenința acēstū teritoriu.

Congresulū partidei republicane din Italia.

În 11 Maiu n. se va ține unū mare congresū în Roma, la care până acuma au insinuatū că-și vorū trimite reprezentanții lorū 1100 de societăți democratice și republicane. La ordinea zilei se vorū discuta cele mai însemnate cestiuni ale politicei esterne și interne. Privitorū la afacerile esteriore programulū însemnā următoarele: Pace cu tōte popōrele; alianță cu puterile centrale ale Europei să nu se încheiā; scārarea sarcinilor militare; revisuirea acelorū puncte ale constituției, cari se referū la purtarea rēșboiului și la ruperea păcei. Privitorū la afacerile interne programulū cere, ca deputații să capete diurne și administrația să se schimbe radicalū. Despre schimbarea formei de statū programulū nu face amintire de locū.

Congresulū este așteptatū cu multā încordare de cātrā tōte partidele din Italia.

SCRILE PULEI.

Protestū. În contra ordinațiunei ministrului ungurescū de culte și instrucțiune publică în cestiunea *botezurilorū* copiilorū, ai cărorū părinți suntū de diferite confesiuni, preoții catolici din viceprotopopiatulū Oradei marī, într'o adunare a lorū ținutā în Oradea-mare au protestatū energicū. În protocolulū luat în acea adunare se dīce între altele: „Declaramū, că noi nu vremū să ținemū sēmă de ordinațiunea ministrului și cu deosebire accentuāmū, că noi nu suntem funcționarii d-lui ministru, și ordinațiunile lui, date în afaceri de ale religiunei cu desconsiderarea arhiepiscopului, șefului nostru competentū, — noi nu le primimū.“

Comitetulū reuniunei femeilorū române din Aradū și provinciā s'a întrunitū în ședință, și pe basa raportului d-nei cassiere Rea Silvia Ceontea a constatū, că în cassada reuniunei au încursū în tace dela mambri pentru anulū curentū suma de 151 fl. v. a. ér dela d-lū Emanoilū Ungureanu, advocatū în Timișōra, suma de 12 fl. v. a. laolaltā 163 fl. v. a. — care sumā adăugēndu-se la capitalulū reuniunei dela finea anulū 1889, ce făcea suma de 4522 fl. 77 cr. astfelū averea reuniunei de presente este de 4685 fl. 77 cr. Prin urmare averea reuniunei dela constituirea sa definitivā încōce a crescutū cu considerabila sumā de 1707 fl. 88 cr. Din partea sinodului eparhialū aradanū este votatā până acum, în bugetulū consistoriului din Aradū pentru scopulū reuniunei suma de 5,400 fl.; la olaltā dēcī reuniunea dispune pentru înființarea unei școle de fetițe cu internatū în Aradū de suma de 10,085 fl. 77 cr. v. a. D-na vice-președintā a prezentatū comitetului reuniunei unū frumosū donū primitū din partea M. S. Reg. Rom., trimisū prin d-lū G. Barițiu, și anume 2 esemplare din „Visulū“ de Carmen Silva.

Proiectulū pentru decentralisarea tabelelorū r. a fostū primitū în ședința dela 3 Maiu n. Înainte de a se vota proiectulū, doi dintre deputați, *Csatar* și *Mocsary*, au vorbitū în contra lui.

Obligațiunile de rēscumpărarea regaliilorū. Ministrulū de finanțe a prelungitū deunăzile terminulū de anunțare pentru primirea banilorū gata în locū de obligațiunī de rēscumpărare a regaliilorū și acēstā impējurare a făcutū pe unii să cređā, că s'a amānatū și plata banilorū acelorū proprietari de regalii,

cari s'au anunțatū mai nainte. Acēsta nu e așa. Toți acei proprietari de regalii, cărorā ministrulū de finanțe li-a lichidatū sumele de bani gata, își primescū banii în timpulū stabilitū deja la începutū și deja s'a și începutū cu plata sumelorū de rēscumpărare.

Premii pentru împădurire. Ministrulū ung. de agricultură a publicatū șese premii în sumā de 1000, 800, 500, 400, 200 și 100 franci în aurū pentru împădurirea de platouri de munți pleșuve, spinārī de munți și cline prăpăstioșe, prin a cărorū împădurire se împedecā dērīmăturile de pāmēntū și petri, precum și furtunile devastatōre. Premiile se dau în 1895. Anunțările concurenților se facū până la 25 Decemvre n. 1890 la ministerulū de agricultură.

Atentatū cu dinamitā s'a întēplatū la 2 Maiu n. în comuna Prilipețū din comitatulū Carașiu. Locuitorului Ioanū Carva i-au pusū nesce făptuitori necunoscuți dinamitā în odaia lui de culcare. Tocmai când începuse să dōrmā, dinamita esplodā omorindū pe bietulū omū la momentū.

Șobolanī-incendiatori. Vineri nōptea spre Sāmbatā pompierii au avutū să înăbușescā unū incendiu ce luase nascere în prāvālia cēsornicarului Dresnandt din strada Vāmii. Șobolanii adecā umblandū pe unū stelagiu, unde erau scrisori, o luminare și chibrite, și rođēndū la ele, chibritele s'au aprinsū și flacāra aprinse perdēua. Paguba e de totū micā, fiindū că foculū s'a observatū îndatā și ajutorulū s'a datū imediatū.

Comerciu cu otrāvuri, medicamente și lucruri de drogueriā. Consiliulū sanitarū alū țērii s'a ocupatū în ședința dela 24 Aprilie cu propunerea din emisulū ministeriilorū de interne și comerciu pentru regularea comerului cu otrāvuri, medicamente și lucruri de drogueriā. Acea dispozițiune, în puterea căreia toți aceia, cari se ocupā cu vēndarea materiilorū citate, trebuie să-și cāștīge calificatiunea necesară și să-și dovedēscā acēsta printr'unū esamenū, fī salutatā ca unū progresū îmbucurātōrū. Cererea d-lorū Fahlberg, List și Comp., ca să se potā vinde zacharinulū nu numai în farmacii, ci și în prāvālii în anumitele cantități mēsurate, nu a fostū primitā. Er ce privesce indulcirea liqueurilorū, ciocoladelorū și cofeturilor cu zacharin, adecā întrebuițarea acēstui în loculū zacharului, consiliulū sanitarū considerā o astfelū de procedere ca o falsificare și nu e de îngādūtū, ca asemenea surogate să se vēndā pe teritoriulū Ungariei.

Înșelătōriā cu materii chemice. „Herm. Ztg.“ spūne, că în ținutulū Sibiului umblā prin birturī și cărciume unū „laborantū chemiciū privilegiatū“ făcēndū pe omeni să comande la o firmā din Viena materii chemice pentru prāvādierea insectelorū și altele; omenii se pomenescū apoi cu cantități de douē-dēcī de ori mai marī decâtū au comandatū, și dēcā nu le primescū, îi amenință agentulū, că i dā în judecatā în Viena. Astfelū între alții unū postovarū din Sibiū a comandatū astfelū de materii de 1 fl. 20 cr., ré la primire s'a pomenitū că are să plătēscā 27 fl. 20 cr. Pentru a feri pe omeni de astfelū de agenți, cei cari au fostū păcăliți cu comānde au ținutū erī o adunare în Sibiū, pentru a descoperi înșelătōria și a da îndrumārī omenilorū. Lucrulū principalū e, să se ferēscā de a-și da cineva iscălitura as-torfelū de agenți, ér dēcā a comandatū ceva, să cērā imediatū o adeverință despre cantitatea comandatā.

Hirotonire. *George Suciu* din Grebenați s'a sfințitū de preotū și s'a instituitū de capelanū pe lângā protopresbiterulū Bisericii-Albe în parochia din Iamū.

Expoziția de tablouri din Brașov. De azi 26 Aprilie (6 Mai) prețului de intrare la expoziția de tablouri (Tergul straelor) s'a redus de la 50 cruceri la 30 cr.

Soldați uciagași. Lui „Egyetértés“ i-se scrie, că nise soldați tunari din Alba-Iulia au mers în Dumineca trecută până în satul din apropiere, Chișfalău, să-și petreacă. Ce s'a întâmplat, ce nu, des- tult că s'au apucat să bată cu tesacele (ouștele) pe unul dintre soții lor, i-au scos un ochiu, i-au tăiat degetele picioarelor și în fine l'au bătut până la sânge. Nenorocitul soldat n'a murit încă. Într'aceea trecu pe acolo un căruță de povară, îl opriră cu mare sgomot în drum și suindu-se cu toții în el au luat și pe soțul lor bătut. Siliră pe visitiu să mână cât se putea mai repede, ér la un moment binevenit împinseră pe nenorocitul soldat bătut, care cădu numai decât jost în mijlocul drumului. Opriră apoi căruța, spunându vizitiului, că le-a căduț soțul lor fără de veste, și l'u puseră érăși în căruța chinându l'u mereu astfel până ce au ajuns cu el la spitalul militar din garnisona Albei-Iuliei. Făptuitorii au fost arestați numai decât. Nenorocitul tunar, despre care se dice, că era din o familie bună, a murit a doua zi, între chinurile cele mai mari.

Bancnote false. Joi în săptămâna trecută au fost arestați în Craiova Ionu Văcărescu morar și Dumitru Tocani birtaș, amândoi din Brașov, în momentul în care voiau să pună în circulație bancnote false de câte 20 lei. Așa ne spune „Rum. Lloyd“ din Bucuresci.

Sinodul archidieceșan din Sibiu.

Sedința a IV-a, ținută la 11/23 Aprilie, 1890.

Se prezintă esibile: 1) rugarea dep. Nicolae Cosma pentru restul sesiunii sinodale din cauza unor afaceri oficiale; 2) rugarea dep. Ioan Petrică pentru restul sesiunii sinodale, deosemena din cauza unor afaceri oficiale. — Concediile cerute se acordă.

Presidiul mai prezintă următoarele petiții: a) a comunei bisericesc din Șieul mare pentru a i-se vota un ajutor de 100 fl. spre scopul reparării biserice; b) a preotului din Șieul-mare, prot. Bistriței, David Rusu, pentru a i-se vota o remunerație de 50 florini pentru serviciile aduse ca catichet la școala statului din aceea comună — Se predau comisiunii petiționare.

Deputatul Mateiu Voilean face următoarea propunere:

§. 25 din regulamentul afacerilor interne se modifică în modul următor: Membrii sinodali le competă diurne amăsurate pe timpul durării sinodului, ér acelora dintre ei, cari își au locuința afară de locul sesiunilor sinodali, și despăgubire de drum. Diurna este 4 fl. Speșele de călătorie se compută după tariful căii ferate clasa II și pe osia până la proșima stațiune a drumului de feră 7 cr. pe kilometru. Deputaților esteri la zilele de prezență li-se compută încă 2 fl. pentru venirea la sinod și pentru întoarcere. Speșele de călătorie se plătesc numai în proporția zilelor de prezență. — Se predă comisiunii organizătoare.

La ordinea zilei se pune referada comisiunii școlare, care prin raportorul său Georgiu Moianu referă asupra raportului consistoriului archidieceșan despre activitatea sa ca senat școlar în decursul anului 1888, și la propunerea comisiunii aline 1 și 2 a raportului s'a luat spre știință.

In ce privește afacerea cu fondul de pensie învățătoresc comisiunea a făcut următoarea propunere: Raportul se ia la cunoștință cu aceea observare, ca consistoriul să se însărcineze a face o conscriere a tuturor acelor învățători din archidieceșă, cari sunt primiți ca membri ai fondului de pensie regnicolară, în care să fiă evident numărul contribuțiilor atât ca privați, cât și ca comună bisericescă, a învățătorilor deja pensionați, a motivelor pe baza cărora s'au pensionat, a sumei, cu care s'a pensionat, precum și a anilor de serviciu.

Acestă chestiune a dat ansă la o

desbatere mai amănunțită; acest punct din raport se ia simplu spre știință.

Punctele din raport despre gimnaziul din Brașov și Brad, despre cărțile ce au intrat la consistoriu spre cenzurare, s'au luat spre știință.

La punctul din raport, care tractă despre secțiunea pedagogică din seminariul „Adreian“, la propunerea comisiunii sinodul decide: consistoriul se însărcinează a ține în evidență conșutul sinodal din 1888 Nr. 73 și a căuta mijloce corăspunzătoare pentru delaturarea cauzelor, din care provine decescența arătată în numărul elevilor din această secțiune.

Partea raportului referitoare la numărul copiilor obligați a frecuenta școala, despre ajustarea școlilor, despre averea școlilor și salariile învățătoareșilor s'a luat spre știință, ér partea raportului carea tractă despre numărul școlilor la propunerea comisiunii s'a luat următorul conșut: Raportul se ia la cunoștință cu acel adăuș, ca consistoriul să arete ce măsuri a luat pentru înființarea de școle și în atari comune, cari nu au nici școle proprii, nici nu sunt afiliate la școle de ale noastre.

La ordinea zilei se pune raportul comisiunii bisericesc, care prin raportorul D. Davidu referă:

a) asupra raportului consistorial, prin care se promovă spre admitere în institutul nostru seminariul pedagogic-teologic, manualul: „Cântări bisericesc“ pe note, compus de prof. sem. D. Cunțan, cu rugarea acestuia a i-se vota un ajutor de 200 fl. Față de propunerea comisiunii, ca să i-se în-cuviințe cererea și în ce privește ajutorul cerut, deputatul Iosif Pușcariu propune a i-se da 200 fl. ca împrumut; ér dep. Parteniu Cosma a făcut următoarea propunere:

Ajutorul cerut nu se acordă, se autorisează însă consistoriul, ca să anticipeze d-lui Dimitrie Cunțan 200 fl. ca preț al atător esemplare, câte corăspund acestei sume. Exemplarele ce se vor primi se vor distribui între elevii mai lipsiți ai institutului Andreianu.

Punându-se la vot, se primesc propunerea deputatului P. Cosma.

b) referitor la rugarea parohului Svetoni Petrovič din Săn-Nicolaul mare pentru recăștigarea patronatului orientălu, la propunerea comisiunii sinodul a luat următorul conșut:

Deore-ce cauza și actele referitoare la această cauză sunt așternute consistoriului metropolitan, sinodul trece peste cerere la ordinea zilei.

(Va urma.)

Raportul general

al consistoriului archidieceșan, ca senat școlar, despre activitatea sa în decursul anului 1890. Nr. 2019. Școl.

(Urmare.)

Partea specială.

A. Institute de învățământ: I. Școle medii.

a) Brașov. Gimnaziul mare, la care au funcționat în decursul anului 1888/9, 11 profesori: 9 ordinari definitiv, 1 ordinar provisor, și 1 suplent. O catedră a fost suplinită prin mai mulți dintre profesori.

Scolari la începutul anului școlar au fost 246 în tôte 8 clasele, în decursul anului au părășit institutul 8 și au rămas neesaminați 2 școlari. Rămâne deci la finea anului numărul elevilor 236. Dintre aceștia gr. or. 214, gr. cat. 19, rom. cat. 1, ev. lut. 1, și israelit 1.

La examenul de maturitate au fost admiși 18 elevi din clasa VIII gimnazială. Dintre aceștia 14 au depus examenul cu succes, 2 au fost respinși din câte un studiu și așai la repetiția examenului la terminul ordinar din toamnă, și 2 au fost așai la repetiția examenului de maturitate întreg.

La 8/20 Septembrie 1889 s'a ținut examenul de maturitate cu elevii respinși, și raportându calculul bun, au fost promovați și provăduți cu testimoniu de maturitate.

In cele 4 clase ale școlii reale inferioare au funcționat 9 profesori, dintre cari 7 ordinari definitiv, 2 ordinari provisor, respective 2 ordinari definitiv de la școala comercială.

Numărul elevilor la școala reală la începutul anului au fost 118, dintre cari 7 au părășit institutul în decursul anului. A rămas deci cu finea anului numărul elevilor 111, dintre cari gr. or. 98, gr. cat. 8, israelit 5. Români 106, israelit 5.

La școala comercială cu trei clase

au funcționat profesorii dela școala reală și 2 profesori definitiv dela școala comercială. Numărul elevilor la începutul anului au fost 92, în decursul anului a părășit institutul 1, și au rămas neesaminați 2. Numărul elevilor dela categoria acesta de școle cu finea anului a fost 29. Dintre aceștia au fost gr. or. 27, gr. cat. 1, israelit 1. Români 28, israelit 1.

La examenul de maturitate s'au admiși tôte elevii din clasa a III comercială, 9 la număr, cari suportându cu succes examenul de maturitate, au fost declarați de maturi.

Numărul total al elevilor dela tôte trei categoriile de școlă este 396. In comparare cu anul 1887/8 cu cifra elevilor de 408 se arată o decescere de 12. Față cu anul școlar 1886/7 o decescere de 25.

Notăm la locul acesta, că în decursul anului școlar de care ne ocupăm, corpul didactic dela aceste școle a suferit pierdere prin trecerea din viață a profesorului ordinar la gimnaziu, și totodată conrector, Dr. Nicolau Popu, și prin ceea a catechetului Iosif Fericeanu.

Afacerea cu pensionarea profesorului Ioan Scurtu s'a finalizat, și în semestrul II din anul școlar 1888/9 catedra lui a fost suplinită. Programa gimnaziului se alătură sub 1/.

b) Gimnaziul inferior din Brad. In acest gimnaziu au funcționat 5 profesori ordinari și 5 extraordinari. La începutul anului școlar s'au înmatriculat elevi 104. In decursul anului au părășit institutul 9, și cu finea anului numărul elevilor a fost 95, dintre cari gr. or. 85, gr. cat. 7, rom. cat. 1, ev. ref. 1, și israelit 1. In comparație cu anul școlar 1887/8 se arată o decescere de 5, și cu anul școlar 1886/7 o decescere de 6 elevi. Programa gimnaziului se alătură sub 2/.

II. Secțiunea pedagogică din seminariul archidieceșan.

In secțiunea pedagogică a seminarului archidieceșan cu începutul anului școlar 1888/9 s'au înșcriși 54 de elevi dintre cari în decursul anului au părășit institutul 5. A rămas deci cu finea anului numărul elevilor cu cifra de 49 și anume în cursul I elevi 16, în al doilea 19 și în al treilea 14. Studiile s'au predat prin 3 profesori ordinari din secțiunea acesta, apoi prin 2 profesori din secțiunea teologică, ér studiile tehnice prin cei 2 profesori extraordinari. In comparație cu anul trecut se arată o decescență de 7. Programa se alătură sub 3/.

(Va urma.)

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciul de coresp. biuroului din Pesta.)

Paris, 5 Mai. In locuințele anarhiștilor s'au tăcut érăși cercetări domiciliare S'a gășit dinamită. In timpul nopții a fost în Roubaix ciocnire între soldați și greviști, mai multe persoane au fost rănite.

Barcelona, 5 Mai. Nouă adunări de omeni au fost, pe cari trupele, făcându usă de arma de foc, i-a împrășiat. S'au făcut nenumărate areștări. Situațiunea e foarte serioasă.

Viena, 5 Mai. Eră s'a ținut o conferință comună de miniștri, în care s'a rezolvat bugetul comun. Pentru stabilirea definitivă a bugetului comun se ține la amediu o conferință finală sub președința împăratului.

Berlin, 5 Mai. Impăratul are intențiunea să deschidă în persoană parlamentul.

Londra, 5 Mai. La manifestația de eră a lucrătorilor au luat parte 500,000 de persoane. Liniștea n'a fost turburată.

Berlin, 6 Mai. Discursul tronului, cu care se deschide azi parlamentul, va întona, cu tôte aducerea proiectului militar, raporturile pacifice cu tôte puterile și va accentua, că prin schimbarea cancelarului nu s'a sêvșit nici o schimbare în politica esternă.

Roma, 6 Mai. In senat combatu ministrul-președinte Crispi lăsarea afară a articolului 87 din proiectul guvernului privitor la

fundatiunile pie. Cu tôte astea, senatul respinse restabilirea articolului. Crispi declară, că trebuie să întreprindă desbaterea pentru ca să cêră instrucțiuni dela regele.

Cununia. Astăzi, 6 Mai n. c., s'a sêvșit în Abruđu cununia d-lui Aureliu Moșu cu d-ra Elena Aurelia Adamovic.

DIVERSE.

Principele Jérôme Napoleon cătră Carnot. Președintele republicii franceze în călătoria sa prin Corsica a vizitat casa, în care s'a născut Napoleon I și din acest incidentu prințul Jérôme i-a adresat următoarea scrisore: „D-le presidentu! D-ta cercetezi Corsica. Eu n'aș avé nimic de ășu, decât n'aș fi comis, prin cercetarea casei în care s'a născut unchiul meu, o mare neuviință. Acestă casă nu aparține regimului. D-ta n'ai în nici o formă dreptul a trece pragul aceluia. Ce fel de relațiune stă între primul consulu, care ridică Franca în câte-va luni, și între regimul D-vostre, care ăi de ăi o desorganizează; între împăratul, care a fost învins numai prin mărimea sistemului său, și între regimul d-vostre parlamentar, care se nimicesc prin neputința proprie? Cum cutezi d-ta, care pe mine, moștenitorul său, m'ai espulsat pe nedrept, a pune în lăgănul marelui bărbat o grație ipocrită? Mărginesc-te a a fi șeful partidului unui regim, care ruinează Franca, gustă-ți succesele, păștrădă-ți pozițiunea, ce ai primită, lăsați-ne însă reminiscențele noastre și nenorocirea noastră. Nu'mi vătéma esilul nemeritat. Visita D-tale e numai o parodiă, respectul fals numai o profanațiune, din care cauză mă vedu datoră a protesta. (Semnat) Napoleonu.“

Necrologu.

Veronica Mureșianu nasc. Lazaru ca soțiu, Iuliu, Aureliu, Titu, Traianu, Octaviu, Ioan, Maria și Rafila ca fi; Gregoriu Briciu învățator ca ginere și Anastasia ca noră; Ioan și Stefanu Mureșianu ca veri; Maximu Popu profesor gimn. și protop. on., Teodoru Ionascu și Georgiu Ventila, Rafila, Maria, Anastasia și Ludovica ved. Pavelea ca cumnași și cumnate; Ioan Tanco prof. gimn. ca afin; Ioan, Alesandru, Maxim și Anchiș Popu; Romulu prof. gimn., Cecilia și Valeria Ionascu; Valeria cas. Tanco, Sabina, Maria, Rafila, Octaviu și Anastasia Pavelea, Paraschiva Ventila ca nepoți și nepoțe, precum și alte multe rudeni și afini anunț cu adencă întristare, cumcă scumpul și neuitatul lor soț, tată, frate, socru, cumnat, unchi și afinu Gregoriu Mureșianu, parohu alți comunei Feldru, după un morbu îndelungat, provăduț cu cele sante, și-a finit cursul neobositei vieți Lună la 21 Aprilu st. n. a. c. la 9 ore a m. în alți 59-lea anu alți etăței și alți 39-lea anu alți fericitei sale cășătorii și alți oficiului.

Rămășițele pămăntesci ale scumpului decedat s'au înmormăntat Joi, în 24 Aprilu st. n. a. c. la 2 ore p. m. în cimiterul gr. cat. din locu.

Feldru, la 21 Aprilu st. n., 1890. Fiă-i țărina ușora și memoria neuitată!

Voci din publică. *)

Mulțămită publică.

Răposatul Dr. Oliver Szlavay de Okány, deputat dietal, a fost asigurat pentru casul de morțe la societatea de asigurațiune pe acții Ungară-Franceșă pentru suma de:

Două-zeci și patru mii florini.

Societatea, după ce i-s'au prezentat documentele respective, a solvit suma asigurată fără de nici o întârziere și în modul cel mai culant, astfel că'mi implinesc numai datorința, decât pentru această culanță mulțămesc în numele celor favorizați și pe calea publicității. Budapesta, 26 Aprilie 1890.

Dr. Béla Burián, m. p. avocat, ca curator alți rămasului.

*) Pentru cele cuprinse în această rubrică Redacțiunea nu ia nici o răspundere.

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul ptelei Braşov

Table with exchange rates for various currencies and goods in Braşov, including Banote româneşti, Argint românesc, and others.

Cursul la bursa de Viena

Table with stock market rates from the Vienna exchange, listing items like Renta de aur, Renta de hârtie, and various bonds.

Nru. 854-1890.

819,8-1

PUBLICAŢIUNE

Scaunul orfanal orăşenesc din loc, ca oficiu de pertractare, oonformu ş 250 alu art. de lege XX din anul 1877 face prin acesta cunoscutu, că în urma cererei de bună voia a curatorului averei rămase dela d-na Carolina Wächter, în ziua de 4 (16) Maiu 1890 şi eventualu în zilele de lucru următoare, înainte de amedi dela 9-12 ore şi după amedi dela 3-6 ore se voru licita în publicu în casa Nr. 596 strada poştei, obiectele ce aparţineu veduvei de comite supremu Carolina Wächter, răposată în 17 Martie 1890, şi anume: mobile, lucruri mărunte de sticlăria, porcelănăria şi filigrane, vase ş. a. Obiectele cumpărate se plătescu îndată.

Braşov, în 30 Aprilie 1890.

Scaunul orfanal orăşenesc.

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potu cumpăra în tutungeria I. Gross, şi în librăria Nicolae Ciurcu.

ABONAMENTE

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungaria: Pe trei luni (3 fl.), Pe şese luni (6 fl.), Pe unu an (12 fl.).

Pentru România şi străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: Pe trei luni (10 fr.), Pe şese luni (20 fr.), Pe unu an (40 fr.).

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing rates for Sunday issues in Austro-Ungaria: Pe an (2 fl.), Pe şese luni (1 fl.), Pe trei luni (50 cr.).

Pentru România şi străinătate:

Table showing rates for Sunday issues in Romania and abroad: Pe an (8 franci), Pe şese luni (4 franci), Pe trei luni (2 franci).

Abonamentele se facu mai uşor şi mai repede prin mandate poştale.

Domnii, carî se voru abona din nou, se binevoiescu a scrie adresa lămuritu şi a arăta şi pošta ultimă.

Administraŷiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvrie 1889.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, etc.), train types (Trenu accelerat, Trenu omnibus, etc.), and departure/arrival times.